

տրուիր երբ կը դիմէք քերթողներուն որոնք մուշտակներն են մեր պատմութեան կամ վերնաշխարհին, շատ շատ իրենց տառապանքը ողբերգելու ատեն հազնելով որոշ իրաւութիւն: Գրական երկու սեռերուն մէջ մարդէ սա անբաւարարութիւնը դուք պիտի հաստատէք դարձեալ ուրիշ ձեւ գրականութեան մը մէջ որ մեր մէջ բացառիկ բախտ է վայլած: Կ'ականարկեմ Էրանիկին, որուն կազմին մէջ իսկ հանգուցուած է սակայն իր ճակատագիրը: Լրագիր մէկ, մէկուկէս սիւնակ, կամ Մամուրեանի ու Զիլինիերեանի նման՝ հանդէսի մէջ չորս հինգ էջ ո՞րքան ընդունակ էին մարդ սեւեռելու: Իբրեւ սեւ Էրանիկը իր ծաւային համեմատական կը մնայ: Հոս ծնունդ հարցը լուսաբանելու կէտին վրայ, ուզենք չուզենք՝ պարտաւոր ենք գոհանալ սակայն Պարոնեանի տերունդին մօտ Արգոսի խոհեր (Գրական փորձեր) կամ Հայկական Նամակամի անուններով սեւեռուած անձնաւորութիւններով: Եւ որովհետեւ այս երկու հեղինակներն ալ լրագրողներ են, այսինքն մարդերէն աւելի անոնց հանրային գործունէութիւնները մատի փաթթողներ ու հարկադրաբար կեանքին իրաւ գարկէն շատ բան չհասկցողներ, մենք ստիպուած ենք, միշտ մարդ գտնելու մեր փոթիջն տարուած, տեսել մէկդի աղաղեմական այդ հատորները ու հաւատալ թէ մեր պահանջած կեանքը եւ իրեն կապուած գրական արդիւնաբեր բարիքը, թէկուզ կոտորակային ու քիչ բաւարար, մեզի եկած է դարձեալ Յ. Պարոնեանէն: Յա՛ւ՝ անշուշտ, սա սահմանափակումը: Ո՞րքան մեծ՝ երախտագիտութիւնը բոլոր անոնց որոնք լման ընկերութիւններ, կեանքի եւ իմաստի դրութիւններ կը փրկեն կորուստէ (օտար վէպին մեծ վարպետները եւ իրենց գործերուն մէջ ամբարուած տեսութիւնները բոլոր ժամանակներէ): Բայց մեր պայմաններուն մէջ պահանջել աւելին խորինչցի լրագրողէ մը (բառին ետեւէն կանչեցէք ձեր մտքի դաշտին ինչ որ ըստեցաւ ձեզի այդ կեանքէն), պիտի նշանակէր բռնաբարել մարդկայինին սահմանները, երբ կայ իր սեռին ալ բացառիկ հարկադրանքը:

(Շարունակելի) ՅԱԿՈԲ ՕՇԱԿԱՆ

ՍԻՐՄՆԱՑԱՆ

Յոգնած եմ, նրման մըշակին բարի,
— Յանցի աստղեր մըքուքեան մէջ կոյր,
Հոգիս քաղցր է դեռ երգի մը պէս, Բո՛յբ,
Ուտեքս եմ քեքեւ՝ կշռոյթով պարի:

Ժամ է իրիկուսն. փանգակներ գիւղի
Գլուխներն իրենց կ'օրօրեն մամուշ.
Անոց լեզուին վրայ նայն երգն է անուշ
Որ կը զբրկէ հունճ առանց երկիւղի:

Յայսերս կ'անցնին երաշտն անդին.
Արցունքն իր տուրքը պիտի տայ հարկաւ...
Արեւ ու ամօրեւ պիտի գան կարգաւ,
Ես լո՛յս եմ ցամեք մութի արգամդիս:

Պիտի բերքն ըլլայ առատ աւ լըման,
Ջի կը ծաղկի յար երկիրն որ ծնր է:
— Սիրտըս ինձ վերքերն արդէմ մոռցեր է, —
Գարուն, հոգիս է ճիշդ քեզի նրման:

Կ. Պոլիս

ՍԻՐՎԱՐԻ ԿԻԻԼՊԵՆԿԱՆ